

„Cel mai mare risc cu care ar putea să se confrunte Republica Moldova în parcursul său european este acela ca justiția să fie pusă sub control politic..., iar dacă justiția este controlată, statul nu poate funcționa corect”

Traian Băsescu,
președintele României

REFORMA PE SCURT

15 instanțe de judecată în loc de 44

La evenimentul de prezentare a studiului.
Sursa: www.justice.gov.md

„Instanțele de judecată trebuie optimizate pentru a asigura o justiție calitativă și un sistem judecătoresc eficient”. Recomandarea aparține autorilor Studiului de oportunitate cu privire la optimizarea hărții dislocării instanțelor judecătorești, realizat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJ). Potrivit lui Vlad Gribincea, directorul CRJ, reducerea numărului instanțelor judecătorești va duce la îmbunătățirea calității actului justiției și la o mai bună utilizare a fondurilor publice în domeniu. Studiul constată că instanțele mai mari ar putea crea un mediu mai bun de lucru, iar unicul argument împotriva desființării instanțelor mici este proximitatea acestora de comunitățile locale, care oferă cetățenilor acces convenabil la justiție. În studiu se mai menționează că cele 44 de instanțe care există în prezent în țară ar putea fi reorganizate în 15 instanțe. Viceministrul Justiției, Nicolae Eșanu, a declarat că autoritățile vor analiza recomandările studiului, dar nu vor grăbi lucrurile pentru a nu împiedica implementarea reformelor începute.

Investiții capitale de peste 44 de milioane de lei

În bugetul de stat pentru anul 2014 au fost prevăzute alocații în sumă de peste 44 de milioane de lei pentru construcția și reconstrucția a trei instanțe de judecată din țară. Astfel, potrivit Anexei nr.3 la Legea bugetului de stat pentru anul 2014, pentru construcția sediului Judecătoria Ungheni sunt planificate peste zece milioane de lei, pentru reconstrucția Judecătoria din sectorul Botanica al municipiului Chișinău au fost prevăzute trei milioane de lei, iar pentru extinderea sediului Curții de Apel Chișinău – 31 de milioane de lei.

În anul 2013, Colegiul Disciplinar din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) a intentat și examinat

58 de proceduri disciplinare

pe numele mai multor judecători din țară.

Cetățenii cu venit minim pot solicita asistență juridică garantată de stat

Cetățenii cu venit minim pot cere asistența unui avocat de la Oficiul Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat din raza localității unde își au domiciliul. În anul 2013, în Republica Moldova au activat 490 de avocați plătiți din buget pentru a le oferi cetățenilor asistență juridică gratuită.

Victoria Palencu oferă asistență juridică garantată de stat în raionul Cahul. Din experiența ei, cele mai multe solicitări de asistență vizează unele cauze penale, aflate la etapa examinării de Curtea de Apel, apoi urmează cauzele civile și cele administrative. „Cetățenii care nu-și pot permite să plătească serviciile unui avocat pot beneficia de asistență juridică gratuită, doar că această gratuitate include doar serviciile avocatului, nu și taxele de stat pentru diverse acte. Am avut situații când beneficiarii nu doreau să plătească taxa pentru certificatul de divorț, invocând că, inițial, i s-a explicat că serviciile juridice vor fi fără bani”, declară avocata.

Cine poate beneficia de asistență gratuită din partea avocaților?

Nadejda Hriptievski, avocata la Centrul de Resurse Juridice din Moldova, susține că acest tip de servicii este unul foarte necesar, mai ales pentru persoanele cu venituri mici. „Toți suntem egali în fața legii și avem dreptul la un proces judiciar corect, indiferent de nivelul de trai, așa că de asistență juridică calitativă ar trebui să beneficieze toți justițiabilii”, afirmă ea.

Petru Hodoroșea, coordonatorul Oficiului Teritorial Cahul al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat (CNAJGS) spune că asistența juridică calificată

Seminar pentru avocații care acordă asistență juridică garantată de stat, septembrie 2013. Sursa: www.inj.md

constă în acordarea serviciilor de consultanță sau apărare în organele de urmărire penală, în instanțele judecătorești pe cauze penale, convenționale, civile sau de contencios administrativ, precum și reprezentare în fața autorităților administrației publice. „Asistență juridică calificată se acordă cetățeanului în funcție de starea materială, persoanelor cu un venit mediu lunar mai mic decât nivelul minim de existență pe cap de locuitor. Pentru a beneficia de asistență juridică garantată de stat, persoana trebuie să depună la Oficiul Teritorial al CNAJGS o cerere, să completeze o declarație cu privire la venit, să anexeze certificatul privind componența familiei, certificatul de la locul de muncă cu privire la veniturile obținute în ultimele șase luni și certificatul de la Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la indemnizațiile sociale primite”, explică Petru Hodoroșea. Dacă venitul solicitantului este puțin mai mare decât venitul minim, justițiabilul va achita de sine stătător o parte din cheltuielile de asistență.

Asistență juridică de urgență

Există și cazuri când cetățenii pot beneficia de asistență juridică, indiferent de venitul acestora, cu condiția ca solicitarea să vină din partea organului de urmărire penală sau a instanței de judecată. Astfel, ofițerul de urmărire penală, procurorul, judecătorul sau

persoana care a efectuat reținerea, pot cere Oficiilor Teritoriale ale CNAJGS desemnarea unui avocat care ar acorda asistență juridică unei anumite persoane, iar la baza acestei sesizări fiind exigența impusă de lege privind participarea obligatorie a apărătorului în procesul penal sau civil.

Oficiile Teritoriale ale CNAJGS	Jurisdicția
Oficiul Teritorial Chișinău mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1 bl. „A1”, bir. 36, 35.	municipiul Chișinău, raioanele Basarabeasca, Călărași, Cimișlia, Criuleni, Dubăsari, Ialoveni, Hâncești, Nisporeni, Orhei, Strășeni și Rezina
Oficiul Teritorial Bălți mun. Bălți, str. Mihai Sadoveanu nr. 2.	municipiul Bălți, raioanele Briceni, Donușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnița, Râșcani, Sângerei, Soroca, Șoldănești, Telenești și Ungheni
Oficiul Teritorial Comrat or. Comrat, str. Trețiacov nr. 42.	Localitățile din componența U.T.A. Găgăuzia
Oficiul Teritorial Bender (Căușeni) or. Căușeni, str. Alexei Mateevici nr. 9, bir. 41.	Raioanele Anenii Noi, Bender, Căușeni și Ștefan Vodă
Oficiul Teritorial Cahul or. Cahul, str. Independenței nr. 6.	raioanele Cahul, Cantemir, Leova și Taraclia

O treime din candidați au fost respinși

Pe parcursul anului trecut, 40 de candidați la funcția de judecător și-au depus dosarele la Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii (CSM). 13 dintre ei au fost respinși.

Vasile Hrapacov activează de câteva luni în funcția de judecător la Judecătoria Comrat. El a fost unul dintre candidații care au trecut probele în fața Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor. „Anterior, am fost procuror și nu mi-a fost greu să mă adaptez la noile condiții de muncă. În cazul în care îți faci datoria cu profesionalism, nu contează unde activezi”, susține judecătorul.

În anul 2013, la funcția de judecător au aplicat 40 de persoane, dar numai 27 din ei au fost

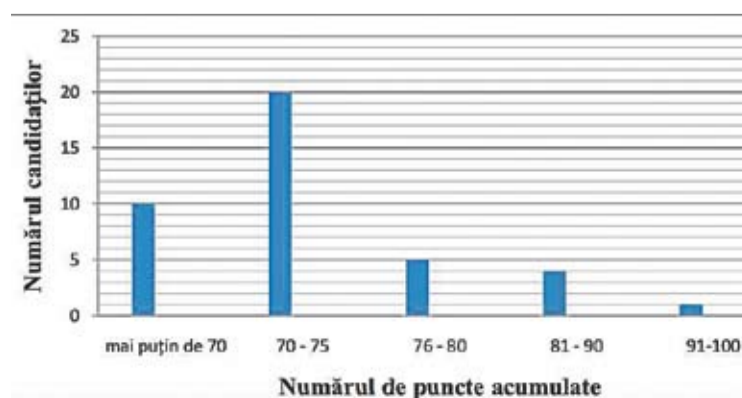
selecțai. Oleg Balan, vicerector al Academiei de Administrare Publică, membru al Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor, susține că principala cauză a respingerii unei treimi din candi-

dați la funcția de judecător constă în faptul că aceștia vin la concurs nepregătiți. „Dacă candidații au activat ca procuror sau avocat sau au urmat cursurile Institutului Național al Justiției (INJ), cunoș-

tințele în domeniu sunt temeinice, iar dacă vin din alte domenii și nu-și dau silința să învețe, atunci este evident că nu trec concursul”, afirmă Oleg Balan.

Potrivit Regulamentului cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor, candidatul la funcția de judecător urmează să corespundă următoarelor condiții: să dețină cetățenia Republicii Moldova, să aibă capacitate de exercițiu, să posede diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, să nu aibă antecedente penale, să cunoască limba de stat, să fie apt medical pentru exercitarea funcției și să fi urmat cursurile INJ.

Pentru a fi admiși în funcție, candidații trebuie să acumuleze cel puțin 75 de puncte.

Punctajul acumulat de cei 40 de candidați la funcția de judecător în anul 2013.